

SZARVASI ÚJSÁG

Hetilap, a tarsadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . . . 6 frt. — kr.
Félévre . . . . . 3 frt. — kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt. 50 kr.

Egyes szám ára 12 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer **vasárnap**.

Az előfizetési és hirdetési pénzek, úgy a lap s ellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra küldendők.

A nyílt-térben minden garmondsor díja 25 kr

HIRDETESEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyomda intézetbe küldendők. Ugyanitt fizetendők azok díjai.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket elfogad Jaulusz Gyula Dorottya utca 11. sz. továbbá A. V. Goldberger, servitater 3. sz. alatt.

A vasárnapi szünetelés.

A megélhetési törekvés lázában, a sok tekintetben mutatkozó ferde iránya társadalmunknak, odáig akarja feszíteni az emberi erő tevékenységét, hogy már a vasárnap is a hétköznapok sorába degradáltatott.

Ez oly tünet, mely socialis életünk arczára csak foltot nyom. Emberek vagyunk nagyon is gyarló és véges erővel, mely a túlzaklatásban kimerül és elveszti ruganyosságát. Pihenőre van szüksége, hogy ujult erővel neki láthasson a munkának, melyet hivatása eleibe szab. Még a szellemről is azt mondhatjuk, hogy az nem az ég csillagainak fényszikrája, mely örök tündöklésében egyformán ragyog, annak is fátylozottá válik működése, ha koronként egy kis szórakozásban nem részesül. Hát a physikai törvényeknek annyira alávetett testi szerv a nyugalmat miként ne kívánná meg? miként ne emésztene fel, mint a rozsdá a vasat, a szakadatlan hajszolás az emberi idegek korlátolt aczélosságát? A mit a természeti törvény ellen vétkezünk, azt önmagunk ellen vétjük, s a lakolás az emberi munkaerő időelőtti elpazarlásában áll. És ha egyenesen vagyonszerzési materiális szempontból tekintjük a kérdést a tőke rendszeres munkakimélés mellett bizonyosan sembeszökőbben emelkednék, mint kicsigázott, kimerült, elkedvetlenített munkaerővel.

A dolog praktikuma tehát nem bír érvelésbe vetni ma erialis szempontból sem. De végre is, az emberszeretet sugalmi is tekintetbe veendő, s csak nem vagyunk talán rabszolgatartó állam, miszerint a munkaerőt a tőkének olyatén szolgálatára kényszerítsük, mely, annak teljes kimerülését okozhatja.

Tejességgel nincs indokolva tehát, hogy a létértiv

küzdelem lázas versenyében is a munkásnak pihenő ne adassék. S ennek felismerése kezd feltűnedezni azon ismételt felszólamlásokban, melyek a vasárnapi munkaszünet megtartását követelik. Teljes rokonszenvvel adózunk mindazoknak, kik azon elharapózott visszaélés ellen tiltólag nyilatkoznak s annak rutságát kimutatják.

A sajtó mily üdvösen kezdeményezett, mutatja, hogy az önkormányzati hatósági körökben szórványosan ugyan még, de már több helyen szabályrendeletek alkottattak a vasárnapi munkaszünet ügyében. Mi ugyanezen mozgalmat helyesebben a vasárnap megtartására vonatkozóan szeretnénk nevezni. Mert — mint Szatmár város — szabályrendeletében is helyesen értelmezve van, az nem csak munkaszünetet céloz, hanem minden kereskedés, vagy iparüzlet zárva tartását a vasárnapon. A vasárnapi szünet tehát nemcsak a szorosán vett munkára, hanem az üzletekre is vonatkoznék. Helyesen!

Van abban még is sok megbotránkoztató, hogy midőn a közönség vallásos része csendben, áhitattal hallgatja az egyházi szónoklatot, profán-kiabálások és zaj között nehéz döczenésökkel a kőburkolaton haladó teherkocsi prózai dörömbölése belevegyüljön a hit szárnyain egy magasabb sphaerába emelkedő lélek ihletett hangulatába — — —

Ez a vallásos érzületet sértő valóságos bűn, sülvédést vonhat maga után, mely történelmi példák szerint sirba vezethet. A vallásos és erkölcsi alapot nélkülöző társadalom aztán összehalmozhatja munkázaklatásával a kincseket — de bukása elkerülhetlen.

Nem örömet hivatkozunk külföldi példákra. Kivételesen még is megemlíjük, mit annyian s annyi-

szor olvasánk, hogy az angol nép mily szigorú választásos érülettel tartja meg a vasárnapot. Anglia pedig dusgazdag, tehát a vagyonosodásnak nem feltétele a vasárnap meg nem tartása. Nagy elv forog itt kérdésben, t. i. hogy a társadalom erkölcsi alapja megőriztessék. Az emberi haladás nagy pályáján az anyagi eselekvési eszközök csak úgy birnak sikert felmutatni, hogy ha a materiálistikus nem hirdeti kizárhatónak a kegyeletet, az áhitatot, s mindazt a mi magasztos eszmék számára megőrzi a lélek és sziv nemességét.

Csarnok.

Sajátságos párbajra hívás.

Első Pál, Oroszország hatalmas csárja, egy kihívást intézett jelen századunk elején az európai uralkodókhoz, hogy — miként mondá — egy párbajjal vessen véget a háboru borzalmainak.

Akkor sokan azt hitték, hogy ez az eset egyedül áll az újabb kor történetében, de a következő két levél világosan bizonyítja, hogy csalódtak.

IX. Károly Svédország királya, 1611-ben párbajra hívta ellenfelét IV. Krisztián dán királyt, és két nap mulva meglepő válasz kapott kihívására hetős.

Mindkét levél nagyon különösen hangzik és világos képet nyújt a tizenhetedik század műveltségi viszonyairól.

„Mi Károly, a svédek, góthok és vendek királya st.b“ — így irt IX. Károly — „tudatjuk veled, IV. Krisztián, Dánia királya, hogy te nem cselekedtél úgy, mint egy becsületes keresztény királyhoz illik, midőn minden ok nélkül megszegted a tizennégy év előtt Stettinben kötött békét. Te hadseregeddel neki rontottál Balmar várunknak, megrohantad a várost s

ámulással hódítottad meg Orlend és Borgholm erődöket, és ezáltal okot szolgáltatottad legborzasztóbb vérengzésre. De mi hiszünk Istenben, ki mindenható és igazságos bíró, hogy jogtalan eljáródat megbünteti és meg fogja bosszulni, és miután eddig mindent elkövettünk, hogy kiegyenlítsük a viszályt, te azonban ajánlatainkat visszautasítottad, most, hogy vége vessünk a háborunak, a legrövidebb és leghamarabb célhoz vezető utat hozzuk javaslatba :

Jelenj meg, a régi görögök harci szokása szerint, két harci szolgálóval egy párbajra a nyílt mezőn. Mi szintén meg fogunk ott jelenni, még pedig sisak és mellvért nélkül csupán egy karddal kezünkben. A mi a két szolgáló illeti, kik kíséretül fognak, ezek teljes fegyverzetben jelenhetnek meg, egyik két pisztolyt és egy kardot, míg a másik egy puskát, pisztolyt és kardot hoz magával.

Ha nem fogsz megjelenni, ez esetben nem tartunk téged becsületes királynak, annál kevésbé katonának.

Kelt risby-i hadiszállásunkon, 1611. augusztus tizenkettedikén *

A dán király e levélre így válaszolt :

„Mi IV. Krisztián, Dánia és Norvégia királya srb., tudatjuk veled, IX. Károly, Svédország királya, hogy megkaptuk goromba és ndvariatlan leveledet, melyet egy trombitás által küldtél nekünk. Nem vártunk volna tőled ily levelet, de most látjuk, hogy a kutyanapok még nem multak el, és nagy hatást gyakorolnak agyevlődre.

Mi tehát eltökéltük magunkat, hogy egy régi közon-dáshoz ragaszkodunk, mely így hangzik : „A milyen az adjon Isten, olyan a fogadj Isten.“ Leveledre pedig ez szolgáljon válaszul :

A mi az első pontot illeti, melyben azt írod, hogy nem cselekedtünk úgy, mint egy becsületes keresztény királyhoz illik, mert megszegtük a stettini békekötést, e tekintetben nincs igazad, hanem úgy beszélsz, mint olyan ember, ki szemrehányásokhoz folyamodik, mert nem meri jogait karddal megvédeni.

A legvégső szükség kényszerített bennünket e háborura, melyért meg fogunk felelni Isten előtt az utolsó ítélet napján, a midőn majd neked is meg kell jeened. hog beszámol a

FÁRCEK.

Művész család.

— Irtá: Alphonse Daudet —

Alig hiszem, hogy volna Párisban oly családi kör, melynek kebelében oly vigan lennének, annyi bohóságot üznének, mint Simaise szobrász családjában. A gyönyörűség e házban bermanemliában van. A napnak bármely szakában megy hozzájuk az ember, mindig énekelni, nevetni zongorázni gitározni vagy legalább is tam-tamot verni hall. Ha az ember a műterembe lép, jól vigyázzon, nehogy valamelyik keringőző párba botolják, nehogy valamelyik négyes figurába gabalyodják bele, ezt megzavarja ; — s ha nem tánczolnak is, bizonyára előkészületeket tesznek hozzá. Itt-amot tülldarabok hevernek, a félig kész alakok tarka szalagokkal vannak teleaggatva, a mellszobrok és más szobrászati művek pedig csinált virágok alatt roskadoznak, sőt egy még nedves agyag-miután egész halom női ruha magaslik.

Van ugyanis e házban négy felnőtt leány, tizenhat évestől huszonnégyig ; valamennyien nagyon csinosak, de

különben egyik sem szeret törődni magával, egyiket sem feszítyez semm ; s a e nyo e ezdenek gazdalkodni, ha számtalan szalaggal diszitett hajukat, melyet csak pár tű tart össze lazán, kieresztik, s szabadon hagyják vállaikra omlani, az ember azt volna hajlandó hinni hogy nem négy hanem nyolcz, tizenhat, harminczkét Simaise-kisasszony van. Folyton szaladgálnak, hangosan beszélnek, még hangosabban nevtnek, van valami különszerű, kissé burleszk modoruk, a melyet csak művészek leányainál lát az ember. Minden mozdulatuk igazi otthonuknak tünteti föl a műtermet, s egy-egy hitelezőt elutasítani vagy egy-egy szállítónak a fejét megmosni csakugy tudják, mint a legügyesebb inas.

Az egész házat ez ifju teremtések igazgatják voltaképen. Az atya napfölkeltétől kezdve dolgozik ; szakadatlanul mintazós, mert — fájdalom — sincs vagyona. Művészi tevékenységének kezdetén roppant becsvágyó volt, s azon volt hogy kitünő műveket teremtsen. Pár sikere, melyt a kiállításokon aratott, nagy jövőt látszottak neki jósolni. De családja mindig nagyobb lett, s hogy ezeket táplalhassa, ruházhassa,

a sok ártatlan vérről mely e háboruban folyt, valamint a kegyetlenségekről, melyeket ellenségeiden és más embereken elkövettél.

Azt írod továbbá, hogy Calmar várát megrohantuk és árulással vettük be be Oeland és Borgholm erődöket.

Ez sem igaz, mert mi becsülettel vettük be a várat. Neked azonban elég okod van szégyenleni magadat, valahányszor csak rágondolsz, hogy nem láttad el azt a szükséges élelemmel, vagy nem mentetted fel az ostromzár alól, hanem e helyett megengedted, hogy orrod elől bevegyük. — És mégis jó katonának akarsz tartatni.

A mi a párbajt illeti, melyet felajánlász nekem, ez nagyon nevetségesnek tűnik fel előttünk, mert nagyon jól tudjuk, hogy az isten már ugy is eléggé meghűtetett (Károly királyt kevéssel ezelőtt szélhűtés érte) és sokkal szélszerűbb lenne rád nézve a fűtött kályha mellett ülni, mint velünk megverekedni.

Sokkal okosanban teszed, ha egy jó orvostól gondolkozol, a ki kissé rendbe hozza elmédet, — mintsem, hogy egy párbajban találkozzál, velünk.

Szégyenleni kellene magadat, te vér bolond, hogy egy becsületes királyt akarsz megtámadni. Talán a vén asszonyoktól tanultad ez eljárást, kik porlekedéseiknél szájukat használják fegyver gyanánt.

Hagyj fel a levéírással, mert ennél jobbra is fordíthatod idődet. Bizunk az Istenben, hogy velünk szemben még minden erődre szükséged lesz. Addig is figyelmeztetlek reá, hogy hírnökünket és két trombitásunkat bocsásd szabadon, a kiket minden hadi szokás ellenére foglyokul elejtettél, mi által világos tanubizonyosságot adtál gyöngé elmédről.

Egyéhirant elhiheted azt, hogy ha a legkisebb bántódásuk is lesz, meg fogom magamat rajtad bosszulni és hogy ezzel nem hódítottad meg Dániát és Norvégiát. — Vigyázz magadra, hogy másként ne cselekedjél.

Ennyiből áll válaszünk goromba leveledre.

Kelt Colmar várunkban, 1611. aug. 14-én.*

E két levélből láthatják, hogy a tizenhetedik században még sok gorombaság és vadság uralkodott a társadalmi életben, miután akkor még a királyok is úgy bántak egymással,

egészen mesterségszerűleg kellett dolgoznia. Ami Madame Simaiset illeti, ez egyszerűen semmittevés foglalkozott. Nagyon szép volt mikor férjhezment, s mivel azon művészkörökben, hova férje bevezette őt, folyton körülrajongták, folyton ünnepelték, azon nemes elhatározás érlelődött meg benne, hogy először szép asszony lesz, s nem fog csinálni semmit. Ő maga keol származásának mondta magát — bár szülei sohasem lepték át Courbevoie határát — s származására támaszkodva, folyton azon függő-ágyakban himbálózott melyek a műterem minden ajtóközépen találhatók voltak. Legyezte magát, siestát tartott, s végtelen megvetéssel tekintett az egész földi lét anyagi bajaira. Annyiszor szolgált férjének mintául. Hébéhez vagy Dianához, hogy azt képzelte magáról, miszerint egész életét eltöltheti így, félholddal fején, ijjal kezében; s ha ez istennői jelvényeket letette, azt hitte, hogy föl van mentve minden földi foglalkozástól. Ily módon természetesen a legborzasztóbb rendetlenség támadt a háztartásban. Olyan dolgokat, melyekre minden perczen szükség van sokszor óraszámra kellett keresni.

„Nem láttad gyűszűmet? Márta, Eva, — Gernevéve, Medeleine — nem láttátok gyűszűmet?”

A szekrények, hol meseszerű rendetlenségben heverték

mint napjainkban már a proletárok sem tennék. Különösen kitűnik e tekintetben a dán király levele, mely csodálatos emléke marad az akkori műveltségi viszonyoknak.

HIREK.

— (H a l a d u n k) Maholnap megérjük azt az időt hogy városi előjáróságunk szorgoskodása által megfosztja magát annak a lehetőségétől, hogy megdicsérettessék, mert a folytonos dicséret még a megdicséretre is unottá lesz s untatni meg nem merjük. Mindenki eltalálja, hogy az új téglajárdát és ama szokatlan mennyiségű palló lerakást értjük mely utóbbi más meg is kezdetett, míg a téglajárda eddig ugyan, még csak felmérve és annak iránya kijelve van, de mint halljuk még ez ősz folyamán a tervezett mérvben fogantositva is leend. — Csak előre, így igazán el jöhet az idő hogy nem leszünk kitéve annak, hogy az egy szál keskeny deszka pallóról a mellette ijesztgető habarékba az össze találkozók egyike majd bele fulljon vagy legalább is térdig süllyedjen, — ha kitér.

— (V á r o s u n k b a n) egy eddig minden tekintetben és minden még a magasabb igényeknek is megfelelő, magának közelismerést szerzett magán leánynevelde szűnik meg Tulajdonosnője Csicsa Mathild kisasszony, szép, nemes de m jdnem csakis töviseket termő nevelőnői pályáján több év eredménydus működése után mindnyájunk, de különösen szépszámu tanítványai, azok szülői igaz sajnálatára már közelébb el fogja hagyni városunkat, hogy Szegedre menvén ott a községi leányneveldeben az ottani közbizalom által neki adott tanítónői állását elfoglalhassa s folytathassa nemes hivatását, nevelvén közösen szeretett hazánknek művelt és kedves honleányokat. Ha már meg vala írva a sors könyvében, hogy el kell válnunk, mert másként nem lehet, ám menjen, de tudja is, hogy elválásakor sokak sajnálkozása, tisztelete és szeretete és azon kívánata követendi, hogy új állásában a mienknél is több szeretettel találkozzék.

könyvek, hajpor, gombok, szalagok, kanalak, legyezők tele voltak, de nem volt bennök semmi hasznos, semmi odavaló. Csupa haszontalan, használhatlan, bevégtetlen, összer tört vagy összeszakított tárgyakkal voltak tele. Hát még mi lehetett a ház berendezése! Egyetlen a maga nemében. Mint ahogy oly embereknél szokott lenni, kik örökösen változtatják lakásukat, s azért nem tartják fáradságra érdemesnek rendet hozni szobájukban. Semmi sem volt a maga helyén, mintha folytonosan hazibált adtak volna. És senki sem vette magának azt a fáradságot, ezt vagy amazt rendbe hozni. A tábore élet e házban nem feszélyezi e nomádnépséget.

Ha az ember az asztalhoz akart ülni, akkor vette csak észre, hogy mennyi minden hiányzik róla, olyan tárgyak, melyeket először meg kellett volna venni. Ily módon természetesen roppant gyorsan folytak az órák, mintha a szelek szárnyán repültek volna tova, — s ennek is megvan a maga előnye. Ha az ember későn reggelizik, nem eszik dében, s így a soupert elhalasztja egész a bálíg, melyet majd minden este látogat az ember. A hölgyek sokszor saját lakásukban is rendeznek estélyt, s ilyenkor a teát a legkülönösebb módou isszák, apró poharakban, japáni csészékben, (valamennyinek le van törve vagy a széléből, vagy a

Utjára pedig fogadja tisztelői jó kívánatát és az óhajt, hogy a közös háza üdvére a koszos pályán nem csüggedve mint itt, ott is sikerrel működjek,

— (Bús az idő) de nem a gazda, volt jó termése, — az igaz hogy a búzának nem száz forint mire mázsája —, most meg szántásra, vetésre alkalmas ideje, hanem használja is, földes gazdát, minkás embert még mutatóba sem kaphatnak. Sietnek a munkával hamar elkészülni, hogy mire kiforr a hó szüret adta must szelid vinková, megkezdhessék a szokott lakodalmazást, a mivel igazán nemcsak magokat, de mondhatni az egész várost felvidítják.

— (Petőfi fia.) Vasárnap tartották a fővárosban, az ország legnagyobb, lánglelkű költőjének szoborleleplezési ünnepélyét. Nem lesz érdektelen ez alkalommal a nagy költő fiáról, Zoltánról megemlékezni, ki a 1867 évben városunkban, Szarvason tanult. Gyönyörű szép, jó eszű fiu volt, tehát a nők kedvence. Ez volt rá nézve végzetes. Anyira elkényeztetlék, testí tulajdonai és persze azon nymbusz folytán is, mely apja dicsőségéből reá is háramlott, hogy nemcsak semit sem tanult de kicsapangó életmódhoz szokott, úgy hogy a szarvasi gymnasiumnak már akkor is igazgatója, Tatay ur minden pártolása daczára, a tanári kar kicsapta a gymnáziumból. Ettől fogva élete csak tengés volt. Budapestre került, hol a fővárosnál dijnoki állást nyert, naponkénti 1 frt fizetéssel, mi neki billiardra sem volt elég. Életmodora de a folytonos ülés megtámadta egészségét, míg tüdővészben meghalt. Ha azon összegből, melyet a nemzet atyja szobrára adakozott, csak egy kis rész a fiu felségélyezésére és jövőjének biztosítására fordítatik, még ember válhatott volna belőle. De ilyen az emberiség. A megholt költő emlékének ünneplésére, szoborállításra százazreket költ, az élő költőt vagy gyermekeit — elhagyja veszni!

— (Az elmúlt vásár,) a mint észlelhető volt, a benne adásvételekkel résztvevőkre eléggé jó lehetett: mert utánna a szokottnál kevesebb panaszt és annál több megelégedő kifejezést sőt még hálálkodást is lehetett hallani. Különösen áll ez a vásárokat meglátogatni szokott heiybeli rőfős kereskedőkre nézve, kik sátraikban az egy vasárnapot ki

szeléből, vagy a füléből egy darab). A mama és leányainak nyugalma az általános aggodalom és szükség közepette szinte csodálatraméltó. Hiszen mindegyiköknek másra is kell gondolni, nemcsak a háztartásra. Az egyik svájci nőnek van fésülve, a másik angol ladynek s Simaise mama mindezt függő ágyából nézi, s boldog, ha egykori szépségére gondolhat.

Simaise papa mindig oda van, mindig el van ragadtatva. Ha leányait maga körül nevetni és ugrándozni hallhatja, szívesen elviseli az élet által vállaira rakott terhet. Pedig oly odavetve, de nem gorombán, mondanak neki egy-egy szót „papa ny kalap kell”, „papa okvetlen kell egy uj ruha.”

Télen a papa többre van kötelezve, ilyenkor megrabolja álmát s két órával korábban a lát dologhoz Fűteni csak a műteremben fűtenek s itt gyűl össze a család. A fiatal hölgyek maguk szabják ki maguk varrják meg ruhájokat, míg a mama függőágyából hallatt egy-egy szót, a papa pedig serényen dolgozik valami mintán.

Találkoztak már valaha társaságban e hölgyekkel? Ha belépnek általános föltűnést keltenek. A két öregebbet már meglehetősen régóta ismerik, de mindig oly tisztak, oly csinosak, oly szépen öltözködnek, hogy szívesen viszik őket

véve, mindvégig gyönyörrel fáradoztlak az őket meglátogatott szokszor egész a veszélyes számig nőtt vevők kiszolgálásában. Úgy látszott, hogy örvendett a jó vasárnapnak úgy a kereskedő mint a földesgazda, meg akar a gyermekek és szerelmes lányog szivetsruló mézes kalácsosa is, — pedig lám a sok ragyogó arcz között kihatóleg vol nem csak egy szomorú is. Ott volt — ha valaki megfigyelte — az egyik panorámás aki mert hiába csörgött zörgött, verklizett s kiabálta magát rekedtté annyira neki búsulva magát, hogy szomorú, félreszegett fejével a valódi vagy csak mutatott általános jókedv őszhangú megzavarni látszott, mignem — mint hallók — hogy nem volt úgyszólván semmi bevétele, rettenes keservében: „a jövő vásarra én hozok nektek majmot” mondással fogott a csomagolóshoz, mlalatt hiszzük a szegény bús atyafi majmos panorámás kollegájára, no meg reánk is borzasztóan nem szép és jó kívánatokat rakhatott.

— (Borzasztó család i tragédia.) A Ungvári Közlönyben olvassuk, hogy Kabáczai János homoki néptanító, néhány nappal ezelőtt előbb feleségét, azután magát lölte agyon. Önmagát úgy lötte meg, hogy a puskát maga felé irányozva, az ágylábra támasztotta és a ravaszt kulccsal nyomta meg. A lövés mindakettőjüket szíven találta. Neje, ki szíve alatt hat hónapos magzatot viselt, irást hagyott hátra, melyben kijelenti, hogy férje beelegyezésével ölte meg.

— (Gambetta kisasszony) A Gaulois értesült arról, hogy Gambetta Klára kisasszony, operett-és tingl-tangl énekesnő, kiről már volt említés téve a lapokban kapcsolaf-nagybátyjának Léon Gambettának nevével esütörtökön Nantesben fog hangversenyezni. E hirre az említett lap egy reportere azonnal Nantesbe ment, hogy a kisasszonyt meginterviewolja. A hölgy a legkészségesebben mondott el mindent a hirlapírónak, a mit ez tudni akart, leszármaztatta a Gambetták genealogiját, mely szerint ő és az exdikátor valóban rokonságban állanak. Mikor 1876-ban árvaságra jutott, mondá a kisasszony, levélben kért segélyezést nagy kuzinjától, csatlolva kéréséhez elsárgult családi papirjait, hogy rokonságát bebizonyítsa. Ezeket a papirokat nem kapta többre vissza. E helyet azonban „egy kis pupos” ember, Naragnet képviselő látogatta meg, majd Saint-Martin képviselő és 30 frankot adtak át neki gazdag rokona nevében. Azóta nem segitette

táncolni. Épen annyi sikert araknak mint fiatal nővéreik sőt majdnem annyit, mint valaha anyjok. Ruhájokat, ékszerszereiket oly kellemmel tudják viselni, nevetésük oly hangos oly tiszta csengésű, oly igazi spanyolosan tudnak bánni a legyezővel, — s mégsem kapnak férjet. Senki sem tartja ki sokáig az udvarlást, ha megismerkedik a sajátságos háztartással, ha látja a fölösleges kiadásokat, a lyukat a szőnyegen, a csillárok barnuló aranyozását, ha érzi az ajtóban végig sivító légvonatot, hallja hitelezők kopogtatását, ha látja a fiatal hölgyek negligéjét. Ez még azokat is elüzi kik a legjobb szándékkal jönnek.

És félek is, hogy a Simaise kisasszonyok sohasem fognak férjhez menni. Pedig egykor nagyon szép alkalom kínálkozott — a commune lázadása idején. A család egy kis normandiai városba menekült, melynek népe nagyon pörkedvelő lehetett mert a város tele volt ügyészekkel, jegyzőkkel, ügyvédekkel. Mihelyt megérkeztek, az atya azonnal dolog után látott. Jó hirneve lévén, hamarosan kapott munkát, a hatóságok megbízták, hogy egy térre valami szobrot készítsen. A kis műterem egyik sarkában a mama azonnal függőágyat állított föl — a leányok pedig kis ünnepélyeket rendeztek. S ezzel egészen rendkívüli sikert aratak. Itt hol az existentia sze

öt Gambetta. A kisasszony valószínűleg egy párisi Café-concertben is fel fog lépni.

(Mérgezés ostyával.) Nem mindennapi büntény követte a közelmúlt napokban Szicília egy kis falujában. A fiatal lelkész Failla, miseáldozat alatt ostyát vett be, mely olyan hatást tett rá, mint a keserű mandola. Iszonyu szomjuság és mell-égés fogta el csakhamar s egy óra múlva borzasztó kínok közt kiszivedett. Nem is sejtik, hogy kikövet-hette el a büntényt, mert köztudomásúlag nem volt ellensége a fiatal papnak egyházközségében.

— (Élelmes koldus.) A párisi rue Saint-Lazareban az arra járók a napokban egy széket láttak. a széken egy kalapot, a kalapban, egy czédulát, a melyen ezek a szavak állottak „A nagyrabecsült, irgalmas szívű közönség felkértem, ne feledkezzék meg egy szájalomra méltó vak emberről, a ki imént reggelizni ment.

— (Vadászati villamos) világitás mellett Egy lancashirei földbirtokos most éjjel villamos világitás mellett tart birtokán vadászatokat. A szántóföld közepén gőzmozdonyt állított fel dynamo géppel, mely egy magas rudakra erősített villanyos lámpát táplál. A hajtók egyidejűleg kiabálásaik által felzavarják a vadakat álmukból. A vadállatok és madarak meglátják a villamos világitást, megijedve rohannak oda, eg enesen a vadász puskacsőve elé. Az ily vadászatok több száz darab madarat löttek le. Angol sportkörökben azonban nagy visszatetszést szűt az ily állatgyilkolás, mely sehogysem illik be nemes mulatságnak.

— (A magyar tanítók) országos árvaházának ügye mind jobban kezd felkaroltni, mint a Népt. lapja hozza, melynek érdekében a pestmegyei tanfelügyelő Toth József meleg hangon tartott szép es megható levelet bocsátott ki a hatósága alatti tanítókhöz, kérve őket, hogy tőlük telhetőleg munkáljanak bathatosan a magyar tanítók országos árvaháza érdekében, melyre való tekintetből ő 10 éven át kötelezi magát 10 - 10 frt. lefizetésére, hogy mielőbb „a szegény tanítók még szegényebb árvái hajlékra találjanak s ne vesz-szenek el a népek nagy tengerében éhen és szomjan és hajléktalanul vagy a mi még kétségbe ejtőbb: erkölcsi halált ne szenvedjenek.“ Nemesen érző szívnek felséges nyilatkozása ez mely megérdemelné, hogy szent törekvése valósulásának,

gényessége természetes következménye volt a számüzetesnek — a család sajtáságos életmódja ellen nem lehetett semmi kifogás. A csinos és elegáns leányok maguk nevettek legtöbbet nyomoruk fölött; — menekülésök alkalmával nem vihettek magukkal semmit, a körülkerített Párisból nem hozathatt semmit, s ez még bizonyos bájta is kölcsönzött életmódjuknak. Az ember akaratlanul is koberló cigányokra gondolt, kik szomjuságokat patakban olták el. A városka néhány költői kedélyű férfa az egykori coblenzi menekülőkkel hasonlította össze őket, Marie Antoniette udvarának hölgyeivel, kik oly gyorsan menekültek, hogy nem vihették magukkal hajporukat, komornájukat, s maguknak kellett magukat kiszolgáltatniok, — és azért mégis megőrizték magukban a francia udvar finom, pikáns, frivol lényét.

A Simaise-müterem minden este tele volt társasággal, Egy bérelt zongora hanjai mellett táncoltak polkát, keringőt skót táncot. Normandiában ugyanis ekkor még táncolták a skótot.

„Azt hiszem, hogy itt valamelyik férjhez fog menni mondá Simaise papa magában. S ha az, egyiket eviszik, a többiek gyorsan fognak következnie utána, Szerencsétlenségre azonban az „egyiket“ nem vitték el, pedig nem sok hiányzott hozzá. — Egy özvegy jegyző, a jegyzők karának legdühösebb táncosa, nagyon udvarolt a legidősebbeknek.

mielőbb megérhetné örömét! Eddig már gyűlt az említett alapra 145 frt 88 kr. Kezdetnek csekély, de hát ez nem lóverseny, hogy nagyszerű előjegyzések és fogadások tételesenek érdekében.

— (Váltó és becsület) Fővárosi társadalmi körökben élénk megbeszélést tárgyát képezi most a következő szerelmi történet, melynél a neveket csak azért nem említjük fel, mert a történetet hősnője ugyan elég csunya kelepcebe került. Igen közönséges módon kezdődött. Egy frtli udvarolt egy gazdag, magasabb rangú hölgynek és midőn már ismeretségük megérett bizonyos fokig, találkat kért. A hölgy eleinte szabadkozott, végre még is beleegyezett és egy terézvárosi magán helyiségben beleharapott a tiltott gyümölcsbe. Roppant fanyar volt azonban az ize, mert meglepte őket egy zsidó, ki, a minden kétséget kizáró helyzetből tőkét csinált és azzal fenyegetőzött, hogy a látottakat elmondja férjének, ha ideje korán el nem hallgattatják. A nő, udvarlója tanácsára egy 25 000 frtről szóló váltót írt alá, azt átadta a zsidónak és most naponként fizeti a részleteket, melyeken a zsidó osztokodik az — udvarlóval.

Gazdaság.

— A borjuk diphtheritiszére. Dr. Damman érdekes esetet tesz közre. Egyik Greiswald közelében fekvő birtokon a tavasszal valami 20 borju döglött el egy hetes korában. Két beteg borju közül, melyeket D. egy egészségessel együvé állított, az egyik gyógykezeltetett, a másik magára hagyott, az első meggyógyult, a második pedig a diphtheritis tünetei között elpusztult. A harmadik borju is megbetegedett, de beecsetelés és salycilsav adagolására meggyógyult. Azon emberek, kik a beecsetelést végezték, szintén megbetegedtek és nyelési nehézségeket lázt, stb. kaptak. A jószágigazgató maga is megbetegedett és csakis erélyes diphtheritis elleni kezelésre szabadult meg. Egy négy napos párány, melynek tor-kába diphtheritikus váladékokat raktak, néhány nap alatt megdöglött, tengeri nyulak pedig már 24 óra alatt elpusztultak.

Simaise-éknál mindég az „első táncos jegyzőnek“ hívták hivatkozással egy Moliere balletre. — Ha az embvr figyelemmel kísérte, mint tudott forgolódni, mint tudta magát viselni a jómodoru, vig ur, meg kellett engedni, hogy Simaise papa bizvást nagy reményeket táplálhat magában. De a jegyzők és a kereskedők nem úgy tánczolnak, mint a többi emberek. Mikor az említett ur keringőzött, ezt gondolta magában: „A Simaise család igazán elragadó . . . tralala . . . lalala . . . de előbb nem fogom magamat elhatározni, míg Páris ostrománakvége nem lesz s adatokat nem szerzek magamnak . . . tralala . . .“

Ezt gondolta magában a tánczó jegyző. — Mikor Páris fölszabadult, adatokat szerzett magának, s a házasságból nem lett semmi.

Több más, később viszonyból sem lett semmi. De mindez nem volt képes elrontani a vigágot, az örömet e sajtáságos családban. Ellenkezőleg. Mentől több a kilátásuk a semmire, annál elégedettebbek. Sőt a muft télen háromszor kellett hurczolkodniok, kétszer lefoglaltak mindenüket, — de azért mégis adtak két álarczosbált.

A horjálnál a betegség hasonló lefolyást mutat, mint az embernél. A szájrészen a pofák, azután a szájpad és orr nyak-hártyája támadtatik meg, ezen részek megduzzadnak és szürkés sárga lepedékkel fedetnek, az orrból zöldes-sárgás folyadék ürítetik ki, az étvágy semmi, az után a légutak betegeznek meg és 3—4 nap múlva bekövetkezik a halál. Ha a lepedékeket el lehet érni ajánlatos kikaparni és a megtisztított helyeket 2 százalék karbol oldattal beecsetelni. Minthogy a betegség is jó hig salycil oldattal öblögetni a torkát, a többi állatokat pedig el kell a betegetől elkülönytetni.

— A méz mint élelmiszer a földi állatok számára is jó hig salycil oldattal öblögetni a torkát, a többi állatokat pedig el kell a betegetől elkülönytetni.

— A méz mint élelmiszer a földi állatok számára is jó hig salycil oldattal öblögetni a torkát, a többi állatokat pedig el kell a betegetől elkülönytetni.

Felelős szerkesztő és kiadó: Sipos János.

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, miszerint fűszer, festék, norinbergi és rövidáru

üzletemet

Özv. Krajner Gáborné házában a piactéren megnyitottam.

S midőn a t. ez. közönség kegyes pártfogását kérem; a legjobb árucikkeket és legjutányosb árakat biztosítom.

Szarvas 1882 okt. 14.

tisztelettel.

Hajas István.

GUTJAHR és MÜLLER Budapesten

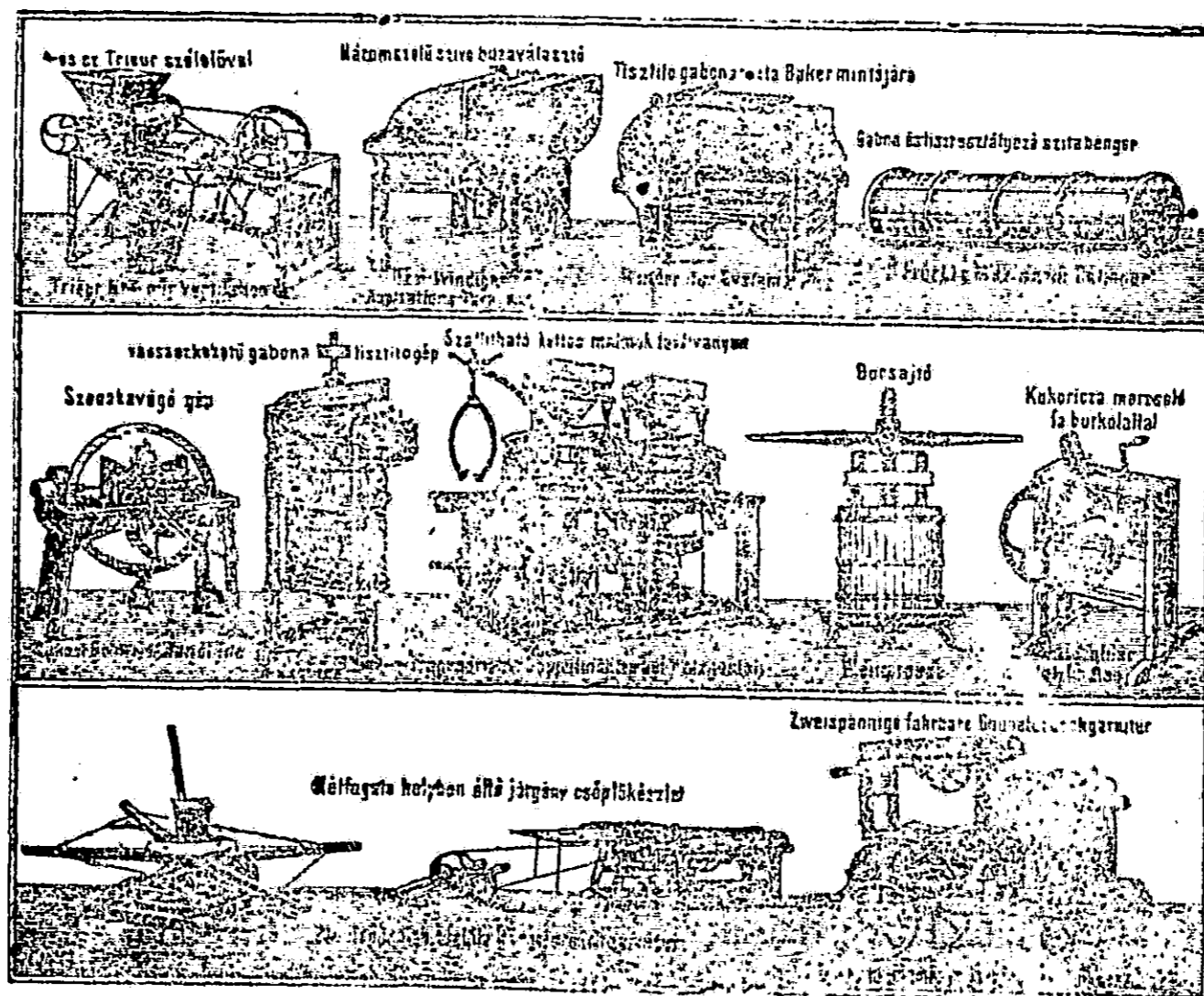
Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár (ezelőtt BROGLE J. és MÜLLER a Margit-hid közelében

ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat, mint:

Trieurök gazdaság számára
Járgány-cséplőgépek.
Szelelő-rosták.
Kukoricza-morzsolók.
Szecskavágók,
Borsajtók.

Különlegességek malmok számára.

Duplamalmok.
Malom trieur-hengerek.
Gabona osztályzó hengerek.
Koptató-gépek.
Daraválasztó-gépek,
Tarárok, Detacherök.

Malom-alkatrészek, u. m

Transmissiók

Szijkerekek

ROSTALEMEZEK:

Cséplőgéprosták..

Liszthengerszíták.

Koptató-lemezek.

Ráspolylemezek.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve,

Gyári raktár és képviselőség Szarvason Elefant Pál urnál.

H i r d e t é s e k.

E L Ö F I Z E T É S

„B U D A P E S T I H I R L A P

c z i m ű f ő v á r o s i n a p i l a p r a.

A „Budapesti Hírlap“ a legolcsóbb s legterjedebb magyar lapok közzé tartozik. Megjelenik minden nap, a g ü n t e t i n a p k o n i s 12—16 d a n y i t e r t e r j e d e b b e l, a t r a d i c i o n a l i s i r o d a l o m, m ű v é s z e t, a h a t ó s á g i é s g a z d a s á g i é l e t r ö v i d e n, s z a b a t o s a n é s h i t e l e s f o r r á s o k a l a p j á n t á r g y a l t a t i k.

Közöl a „Budapesti Hírlap“ élénken írt rendes rovatain kívül mindennap két tárczát, állan-
“an egy-egy jeles regényt folytatásokban, számos színes közértesítő és ismeretterjesztő cikket; van állandó vidék
rova a, vanna megbízható külföldi levelező s óval a „Budapesti Hírlap“ a mellett, hogy hazafias
vadásztudományok, a fővárosi élet, a kisvárosi élet a magyar családokól tüzte ki a versenyt a külföldi fő
barmely külföldi, vagy hazai lapársával, melyek mindegyikénél még hozzá olcsóbb.

A „Budapesti Hírlap“ állandó dolgozó társai a következők u. m.: **Csukássy József**
szerkesztő, gróf **Teckli Sándor** ezredes, báró **Kassayor. Rákosi Jenő**, **Maugh Pál**, **Szokolay**
Kornél, **Kacsány Géza**, **Berényi László**, **Rákosi Viktor**, **Benedek Elek**, dr. **Volf Vilmos**.

A „Budapesti Hírlap“ elhíre ő ára 1 v r e 7 f r t, n e g y e d é v r e 3 f. 50 k r., e g y
h ó r a 1 f r t 50 k r.

Címe: „BUDAPESTI HIRLAP“, Budapest, Kalap utca 16. sz.

Tisztelettel ajánljuk a „Budapesti Hírlap“-ot a hazafias magyar közönség pártfogásába.

Csukássy József. Rákosi Jenő, . k.

A „BUDAPESTI HIRLAP“ kiadótulajdonosai.

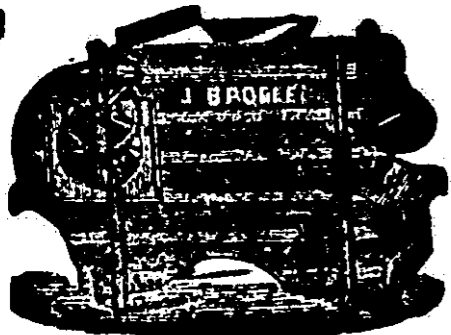
B R O G L E J Ó Z S E F

gép és rostalemez gyára Budapesten

Gyár: váczi ut az osztr. államvaspálya közepén. Raktár: váczi örút 68

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett, javított gyártmányait mint:

- Trieu. ökök változó rostával
- Tisztító gépeket szelelővel
- Különlegességeket malmok számára
- 28.466 szabadalmazott hármasekéket

Cséplőgép-rostáka+ lyukasított és hasított lemezeket

vas, acél, és horganyból, valamint mindennemű gazdasági gépek és szerkezet.

Árjegyzékek kívánatra ingyen.

SZIKES ANTAL
KÖNYVNYOMDÁJA

S Z A R V A S O N .

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors és diszes kiállítására

Községi és gyámi rovatos iven,

HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK,

minden alakban,

ÜGYVEDI ÉS KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

FALRAGASZOK, KÖRLEVELEK,

levélfejek és levélborítékok, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosb áron állittatnak ki.

— Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek. —